

ԽՈՐՀՐԿՏԵՏՐ
ՍՐԲԱՕԱՆ ԳԱՏԱՐԱԳԻ
 Բ սա Ա ը արողութի և կե
 ղեցեացն Հայաստանեաց :
ՏԳԱԳՐԵՅԵԱԼ
Ի ՆՈՐԱԿԵՐՏ
 Տարանի ճ ուղայեցի Խոճոց Սահա
 տեց Տանն Ը աջիմանան :
Ի ՀԱՅՐԱԳՆՏՈՒԹԵԼՆ
 Սբոյ Աթոռոյն Լ ջմաճի Տեառն
 և ղեպարու Սբաղան Կաթուղիական
 Հանուրջ Հայկազունեաց :
 Ի Թ ու ախանութեան Ա ը ամեան ու ճիւն :
 Յամեանն Յունարի Ժ ք :
 Ի սկի ի Թ ու ի փ ը կ ջն : 1686 Ի վնաաիկ
 Ի աղբի :
 Ա ը գե ա ղ ք Լ ը դ ը կ ք Գ ը ն Գ ա ս ղ ար ի ն :

1289 = 746

ՌԷՆԻ ԱՐԿԷ
նեղ սպաս եկեղեց
ւոյ Յորժամ կամի
ցիքահանայն պատա
րազ մատուցանել :

ԱՐՏԻ ԱՅՍ
պէս խորհրդաբար
զգեստաւորիւ Մա
ցե յաւանդատունն
հանդերձ սարկաւա
դօքն ուր զգեցնեն
պատարիւ իւր զգեց
եալ պաշտօնէ կցն ըսա
լի քարանջ իւր աստիճանի :

Լատացն ապա Սաղմու ճիւղ Վրորդ :

ԱՀԱ
նայք քորզ
դեցցին զի
գարուի •
և սքք քո

ցնծալով ցնծասցեն • փոխ :
Յիշն տր զդաւիթ և
զամ' հեղու թիւն նորա :
Որպէս երդուաւ տն • և
ուխտա եդ այ յակորայ :
Թէ ոչ մտից' ի յարկս տան

խնոյ • Թէ ելից յանկողինս
մահճաց խնոյ :

Թէ տայ քուն աչաց
խնոյ • կամ նինջ արուեանց
խնոյ • կամ հանգիստ իրա
նայ խնոյ • մինչև գտից
զտեղի յարկի տն այ յա
կորայ :

Ահա լուսք զմանէ յեփ
րաթայ • և գտաք զնա 'ի
գաշտս մայրեաց :

Մտոյուք 'ի յարկս նորա •
երկիր պագցուք 'իտեղոջ
ուր կացեալ են ոտք նորա :
Ար' տր 'ի հանգիստ քո
դու և կտակարան սրբու
թեան քոյ :

Երեցունք քո զդեցցին
զարդարութիւնս և սքք քո
ցնծալով ցնծասցեն :

Սո դաւթի սիրելոյ քոյ •
մի դարձուցաներ զերես
քո յօծելոյ քումի :

Եր

787056

Երբուաւ տր դաւթի ճշ
մարտութի և ոչ ստեաց
նմն . Խորոզոյ որովայնի նր
նստուցանել յաթու նր :

Թախ պահեցեն որդեքքո
ղորէնս իմ և զվկայութիս
իմ զոր ուսուցից նց :

Որդեք նց նստցին յաւի
տեանս յաւիտենից յա
թուքոյ :

Հաճեցաւ տր ընդ սիօն .
և ընտրեաց բնակիլ ինմն .
ասէ այս է՝ հանդիստ իմ
յաւիտեանս յաւիտենից . Ի
անս բնակեցայ զի հաճե
ցայ ընդ սա :

Օրս սորա օրհնելով օրհ
նեցից . և զազքատս սորա
լցուցից հացիւ :

Երկցանց սորա զգեցու
ցից զփրկութիւն . և սքք
սորա ցնծալով ցնծասցեն .

Անդ ծագեցից եղբւր ի

դաւիթ . պատրաստ սրա
րկց զճրագ օծելոյ խնոյ :

Թշնամեաց սորա զգեցու
ցից զամօթ . և ի վրնորա
ծաղկեցի սրբութիւնս իմ :

Փառք հօր և Որդոյ և
Հոգւոյն սրբոյ ԱՅԻՎ և :

Եւ Վարդեցեց Սարգաւաւն :

Եւ ևս խաղաղութե զտր
խնդրեցուք Հաւատով

միաբանութի իմէ , Օ՛ր
զողորմութեան զշնորհս
իւր արասցէ իսկերայ մեր :

Ամենակալ տր անձ մեր ,

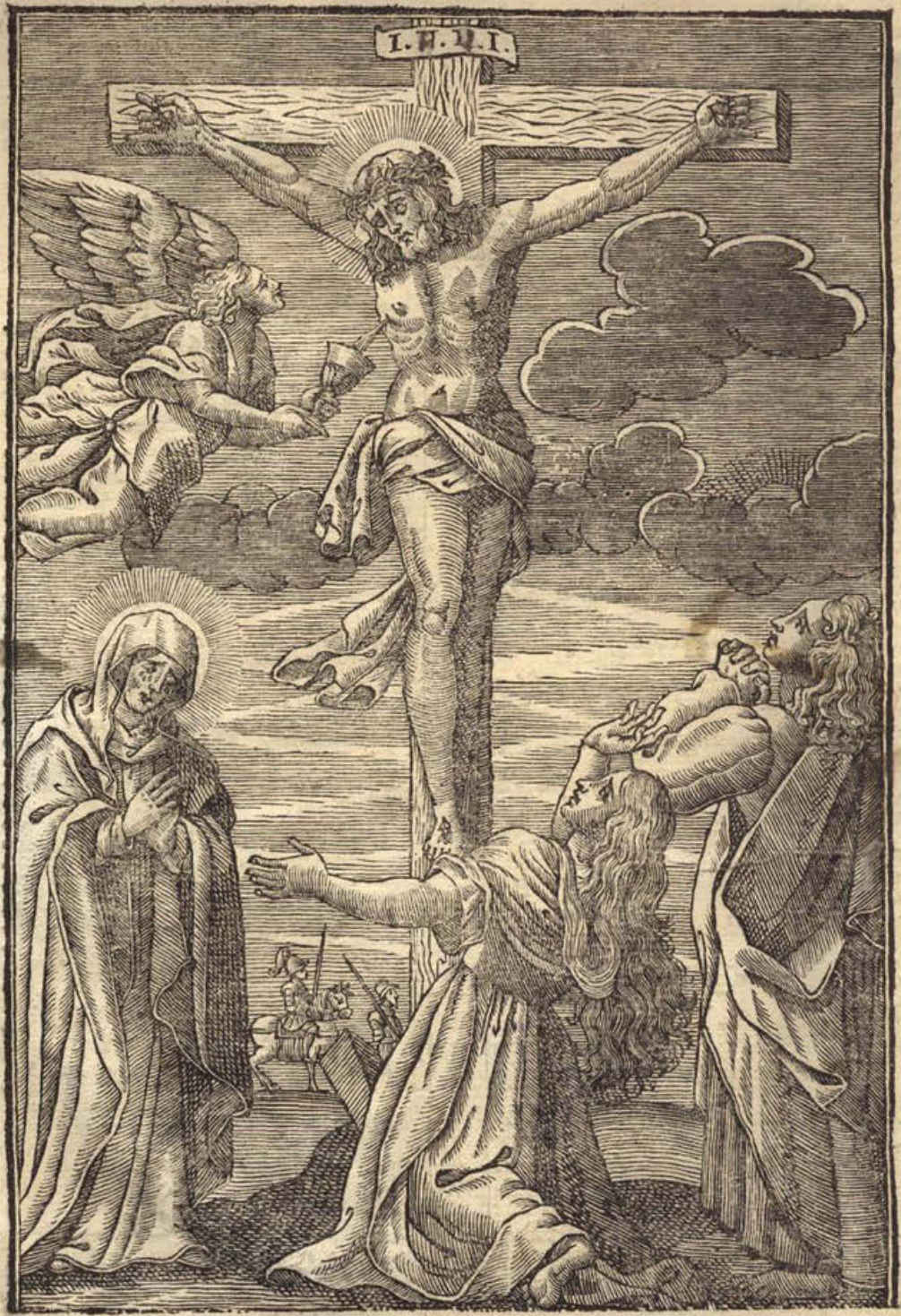
Արեցուցէ Եւ ողոր :

Եւ Աստուցեն Երկատասն
Տնողբակցս :

Ո՛վ սրբաղան պատարաբիչ
Յիշե՛ն Յաղօթս Վրոյս
Օ՛ մատակարար Պարծա
րանիս :

Եւ զՏոգիս Անջեցելոյ
նորին իքս յս :

Աղօթք Առանձնական Պատարագիչ Քահանային
Յառաջ քան Օսկեստաւորին

ՅՆԱԼ ԵՍ ՕՂ ԱՅՍ ԱՐՊԱՍ
ՀԱՆԿԵՐՁ ՏՐ ՄԵՐ ՅԻՍՈՒՍ

քրիստոս: Անձաւելի խոնարհութեք յերկրի երևեցար և
ընդ մարդկան շրջեցար: Արեղեր քահանայապետ յաւի
տենից ըստ կարգին մեղքիսեղեկի և զարգարեցեր զեկե
ղեցիքս սք: Տր ամենակալ որ պարգևեցեր մեզ զնոյն զերկ
նային

Բնային հանդերձ զդենուլ .
 Արժանի արն և զն'իժա
 մուս յայսմիկ զանպիտան
 ծառայս քո . **Ա**ր համարձա
 կիմ' և մերձենամ' ինոյն հո
 դևոր պաշտօն փառւոյ քոյ :
Արդէս զի զմ' ամբարշ
 տուծիս մերկացայց որ է'
 հանդերձ պղծութե . և
 զարդարեցայց լուսովքով
 ընկեան յինէն զքարիս իմ' և
 թօթափեան զյանցանս իմ :
Արդէս զի արժանի եղէց
 հանդերձել լուսոյդ առ ի
 քէն : **Շ**նորհեան ինձ քահա
 նայական փառօք մտանել
 ի պաշտօն սրբութեց քոց .
 ընդ այնոսիկ որք անմեղու
 թեամբ պահեցին զյտուփ
 րանս քո : **Օ** ի և ես պատ
 րաստ գտայց երկնաւոր ա
 ռագնորից ընդ իմաստուն
 կուսանան . փառաւորել

զքեզ քն որ բրձեր զմեզս
 ամենեցուն : **Օ** ի դու ես
 սրբութի անձանց մերոյ :
 և քեզ բարերարիդ այ Վայ
 ելէ' փառք իշխանութի :

Եւ մտտուցեալ Սարկաւազուհին
 Օ գեցւնցենմա զհանդերձան ասե
 լով Եւ ևս խաղ զուե : Վասհանայն :
 Օրհնուիւ : Եւ յետ օրհնուեն դիցե
 յաւաջ զիսոյն իկուխն և ասացե :

ԻՐ ՏԻՐ

սաղաւարտ փր
 կուծեան իզը
 լուխ իմ' , պա
 տերազմիլ ընդ զօրութիս
 թշնամոյն . **Շ**նորհօք
 մն մերոյ յի քի որում զա :

Շապկին .

Օ գեցն' ար ինձ հանդերձ
 փրկութե և պատմուճան
 ուրախութե : Եւ շուրջ
 պատեան զդեստովս փր
 կուծեան : **Շ**նորհօք .

Գումայն .

Շ

Շուրջ պատեցէ կամար
հաւատոյ զմէջս սրտի խնոյ
Լեմուացս : Աւ շիջուցէ
իսմանէ զխորհուրդս աղ
տեղիս : Աւ զորուծիւն
չնորհաց քոյ յամ՝ ժամբնա
կեցէ՝ իսոսաւ Շնորհօք :

Բողբանին .

Տուր տր զորուծի՛ն ձեռին
խնոյ , Լուսն զամ՝ աղտե
ղուիս իմ : Ո՞ր զի կարօղ լի
նիցիմ՝ սպասաւորել քեզ
անախառուծք հողւոյ և
մարմնոյ . Շնորհօք :

Ուրարին .

Օգեցո՛ տէր պարանոցի
խնոյ զարդարուծի : Աւ
սրբեան զսիրտ իմ յամ՝ աղտե
ղուծէ մեղաց : Շնորհօք :

Կախորտին որ է շուրջաւ :

Տի՛ ողորմուծք քով լը
զեցո՛ ինձ զգեսա պայծաւ
Լապարսպեան ընդ զէմ՝ ներ

4
գործուծէ չարին : Օ ի ար
ժանի եղէց փառաւորել
զքո փառաւորել անուկդ ,

Շնորհօք :

Յեա զգեսաւորելոյ սրբալան
զգեսառութն ասէ :

Տնձացէ անձնիմ՝ իտր ,
զի զդեցոյց ինձ հանդերձ
փրկուծէ և պատմուձան
ուրախուծեան իբրև փե
սայի եդ ինձ պասկ : Աւ
ոնց՝ զհարսն զարդու զարդո՛
եաց զիս , Շնորհօք :

Այլեոյ եկեցեն աւաջի սրբոյ սե
ղանոյն : Աւ քահանայն լուացէ ըզ
ձեռս ասելու Սէ . իե . կց :

Լուացից սրբուծք զձեռ .
Սարկաւազն փոխ :

Գատարան ինձ տր զի ես .
Բահանայն :

Աւ վն սրբուհւոյ անձաձ .
Սարկաւազն :

Սի՛ զանձաձինն և զամ՝ .
Բահանայն :

Բնկալ տր զաղաչանս մեր
Խոստովանիմ՝ արաջի ոնց

Կ
Լարբուհոյ անձանին .
Լառաջի ան սրբոց . Լա
ռաջի ձեր հարբ և եղբարք,
զամ մեզս զոր գործեալեմ,
Քանով մեղայխորհրդով,
բանիւ, և գործով : Եւ
ան մեղօք զոր գործեն մար
դէկք : Մեղայ, մեղայ :
Աղաչեմ զձեզ խնդրեցէք
մեխմ յայ զթողութի :

Պատասխանեցեն որք մերձն են
Ողորմեսցի՛ բեզ ան հրդ
օրն և թողուի շնորհեսցէ
ան յանցնացքոց, անցելոյն
և այժմուս, և յառջակայէն
փրկեսցէ և հաստատեսցէ
յամ գործս բարիս : Եւ
հանգուսցէ զբեզ ի հան
դերձեալ կեանսն . Ամէն :

Պատասխանեցէ և ինքն :
Աղատեսցէ՛ և զձեզ մար
դասերն ան, և թողցէ
զամ յանցանս ձեր : տացէ

Ժամանակ ապաշխարելոյ
և գործելոյ զբի խուզդես
յի և յառաջակայ կեանս
ձեր շնորհօք նք հոգւոյն,
հզօրն և ողորմանն և նմա
փառք յաւիտեանս ամէն :

Դպրքն :

Յիշեալիւ զմեզ Առաջի
անմահ Պառլին այ :

Բահանայն :

Յիշեալք լիջիք Առաջի
անմահ Պառլին այ :

Դպրքն : Սըմ . զԹ . փոփ .

Աղաղակեցէք առ տր ան
Որբաւուզն Բարոցէ
Մի՛ եկեղեցեաւս աղաչե :

Բահանայն :

Դմէջ տաճարիս և առաջի
անձնիալ և պայծառացեալ
նք նշանացս և նք տեղոյս,
խոնարհեալ երկիւղիւ եր
կիր պագանեմք նք և ճրա
շալի և զյաղթօղ զտրուիդ
քօ փառաւորեմք, և բեզ
մա

մատուցանեմք զօրհնութի
և զվառս ընդ հօր և ընդ
հոգւոյդ նբոյ այժմ' և միշ :

Վահանայն Սէ . Խբ . Կց :

Մտից առաջի սեղանոյ :

Սարկաւազն փոխ :

Պատարա՛ ինձ անձ իմ' և :

Սարկաւազն . Վարդէ :

Եւ ևս ի սաղաղութե՛ն զնոր :

Օրհնեսցուք զհայր ան
մերոյ յի՛քի որ արժանի ա
րար զմեզ կալ ի տեղ ոջս
փառաբանութե՛ն և երգել
զերդս հոգւորս ամենայն :

Վահանայն :

Իյարիկ սրբուէ և ի տե
ղ ոջ փառաբանութե՛ն հրեշ
տակաց բնակրանիս և մարդ
կան քաւարանիս առաջի
անձ ընկալ և պայծառաց
եալ նբ նշանացս և նբ տե
ղ ոյս խոնարհեալ երկիւ
ղիւ երկիր պապանեմք նբ
և զհրաշալի զաղթող զտէր

Ե

ուժիդ . քո փառաւորեմք
և քեզ ընդ երկնային զօրսն
մատուցանեմք զօրհնութի
և զ փառս ընդ հօր և ընդ
հոգւոյդ սրբոյ այժմ' և
միշտ և յաւիտեանս յաւի
տեմից . Ամեն :

Իսկ թէ եպիսկոպոս լինիցի խորհրդա
ծուն աւցէ զպէ կոնքեռն : Եւ ած
ցէ ի տերայ լանջացն : զպտուտական
եմփորոնն : Եւ մատուցեալ աւրն
ծայարան սեղանոյն Եւ ի ծունկս ան
կեալ յորդահոս արաստօք լուս և
անմուռն : ասացէ զաղթութս : Աւ
տուրբ հոգին անօրինից Կործոյն :

սէր . ան բողոր եկց . յօրի
նօղ երևութից և աներև
ուժից . փրկող և հաստա
տօղ : Ինչամօղ և փաղա
ղարար . հօր հղօր հոգի :

Հայ

Հայցելք բաղկատարած
մաղթանօք, դոչմամբ հե
ծութեան • յանդիման եղ
եալ քեղ ահաւորիդ :

Մատչիմք մեծաւ դողու
թեամբ, սաստիկ երկիւ
ղիւ • Մատուցանել նախ
ղբանահնս զայս պատարդ
քում՝ անզննին տէրուհդ :

Լաբրաթողակցի փառնցի
և արարչակցի, հայրենի ան
կապուտ պառուոյն : Եւ
քննողի ծածկութեան խո
րոց խորհրդոցն :

Լմենակտար կամայ հօրն
էմմանուէլի : զքեղ առա
քողի, փրկչի, և կենդանա
տուփ, և արարչի ամիւ Իձե
ռն քոյ, ծանուցաւ մեղ եր
բեակ անձնաւորութի ,
միասնական անծութենն •

Յորոց մի և դու ճանաչիս
անհաս :

Բեւ և իձեռն քոյ առա
ջինքն նահապետակն տոհ
մին շառաւիղք, տեննողք
անուանակոչեալք զանց
եալսն , և զպարոյսն զեղ
եալսն , անստուերաբար
բարբոտելով բանիւ վերա
պատմեցին :

Հոգի այ քարոզեալ զքեղ
մովսէսի , որ իզնայն քոյ
՚ի վերայ ջուրոյն անպլնայի
զորութի • Եւ հեղ շրջար
կութի տածողականաւ :

Թեւապարտիակ պաշտպա
նողորէն գթասիրել ՚ի ծր
նունդս նորոգս , զաւաղա
նին խորհուրդ ծանուցեր
Յոր կերպարան օրինա
կութե նախ քան զկառու
ցանելն զլոյծն մածուած
վերջնոյ վարագուրին ,
յօրինեցեր կարող տիրանս
Օբովանդակ բնութիս

ամե

ամենից, բնաւից բոլորից
 գոյից յամ' էից յանէից :
 Քեւ ստեղծանկն ՚նորո
 գութի յարութե' ամ' եղ
 եալքս առ ՚իքէն յայնս'
 ժամանկի որ է' օր վերջին
 այսր կենցաղի, և օր աւա
 ջին երկրին կենդանեաց :
 Քեղ հնազանդեցաւ մի
 ութք համայն ուղ հօրն
 իւրում, աղլակիցնքո, էա
 կիցն հօր, անդրանիկն որ
 դի մերովս կերպիւ :
 Չքեղ աւետարանեաց
 ճշմարտ անճ հաւասար և
 համադոյ հօրն իւրից հօրի
 Չառիքեղ հայհոյուն
 անբաւելի քարողեց և իբր
 զանճամարտից դքոյ հեստե
 լոցն չարաբանական բեր
 անան կարկեաց: Ալ զիւրն
 շնօր հեաց արդարն և անա
 բասն գտիչն անմի : Ար վն

մեղաց մերոյ մատնեցաւ
 և յարեաւ վն զմեղ արդա
 ըացունելոյ: Մնա վառք
 ՚ի ձեռնքոյ և քեղ բարեբա
 նութի ընդ հօրն ամենա
 կալի յաւիտենից յւրնս
 Ամէն :

Վարձել կրկնեցից ՚նոյն կարգ բա
 նի • մինչև վերահայեցողութի լու
 սոյն հրաշապէս աղլեալ յայնանցի
 աւետարանել վերասին կրկին խաղա
 զութիւն •

Չ. Ա. Չ. Ս. Վ.
 և աղերսեմք
 արտասուա
 լից հաւաջ

մամբ, յամ' անճնէ զիա
 ուաւորեալ արարչութիդ :
 Անեղծ և անստեղծ, ան
 ժամանակ հոգւոյդ դթա
 ծի: Ար բարեխօսդ ես վն
 մեր անմուռնչ հեծուխ
 առ ողորմածն հայր : Ար
 զբքան պահես և զմեղուց
 էա

Է
Եղան մարբես, և տաճարս
կազմես կենդանի՝ և կե-
ցուցից կամաց բարձրելոյն
հօր: Արդ աղատես զմեզ
յամ՝ անմաքուր գործոց
որ ոչ է՝ հաճոյքովդ բնա-
կուծեան: Այլ մի՛ շիջ
ցին առ ՚իմէն լուսնդ շնոր
հաց փայլմունք ՚իտեսա-
կանաց աչացս խնայուցի:
Այլ զի զքեզ ուսաք միա-
նալ իմեզ ՚ի ձեռն աղօթից
և ընտիր վարուց խնկելոց:
Այլ քանզի մինդ յերրոր
գուծէդ պատարադի:
Եմիւսդ ընդունի՛ հաճել
ընդ մեզ հաշտարար ար-
եամբ անդրանկի իւրոյ:
Իսկ դու ընկալցիս զմեր
պաղատանս, և յարդարես
ցես զմեզ օթւանս պատ-
ուականս ամ պատրաստու-
ծեամբ: Իսկայելումն ճա-

շահման երկնաւոր գառ-
նիդ: Առանց պատժոց
գառապարտուծէ ընդու-
նիլ զայս անմահացուցից
մանածայս կենաց նրոյ փր-
կուծէ:

Այլ հաղեսցի ՚ի հրոյս յայս
մանէ գայթակղուին մեր
ոնց մարգարէին կեդանա-
խարոյկ կայծակամբն ՚ի ձե-
ռն ունեղեսցն մատուց
ման: Օ ի յայսմ ամի քոյդ
քարողեսցի գթուծի, ոնց
որուովդ այ հօրդ քաղց
բուծի: Ար զանաւակ որ
դին մերձեցոյց ՚ի հայրենի
ժառանգութին, և զպու-
նիկսն յառաջեցոյց յերկ-
նային արքայութին, ար-
դարոցն երանուծեան:
Այն արայն, և ես միեմ
՚ի նոցանէ, և զիս ընկալ
ընդ նոսին, կբր մարդա-
սի

սիրութե կարօտել մեծի:
Շնորհօք քո ապրեցեալս
 արեամբն քի ստայեալս :
Օ ի յայտ՝ ամի յամու՛մ
 ծանկի մարդասիրութի
 քո ընդ հօր փառաւորեալ
 համապատուաբար՝, ՚իմի
 կամս և ՚ի մի իշխանութի
 գովութե :

Ի Զայս :

Օ ի քոյ է՛ դժուր և կարո
 ղութի, մարդասիրութի,
 զօրութի և փառք յւնուս:
Լ մէն :

Լ պայտուցեալ եկեցէ աւրնձայա
 րան սեղանոյն : աւոր մատուցէ նա
 խասարկաւորն վնշարն : **Օ** որ աւ
 եալ քննն գիցէ խնդրմայն ասելով :
Յիշատակ տն մերոյ յի քի
 Եւ աւեալ զգինին արեցէ խաչանիշ
 ՚իսկին ասելով :

Յաղագս յիշատակէ փրկա
 գործ տնօրէնութե տն նոյ
 և փրկչին մերոյ յի քի :

Եւ ասացէ զարթօն ՚ի ծածակ
Յոհանու Ռսկեբերանին :

Տրամ մեր որ զերկնաւոր
 հացդ զտն մեր յս քն զկե
 րակուրդ ամ՝ աշխարհի :
Լ աբեցեր փրկիչ և կե
 ցուցիչ և բարերար օրհնել
 և արբել զմեզ : ինքնին դու
 տր օրհնեան և այժմ՝ զառա
 ջադրութիս զայս : Բնկալ
 զսայերկնային քո սեղանդ :
Յեշեա՛ ոն բարերար և մար
 դասէր զմատուցօղս և ին
 որոց մատուցանի : Եւ
 զմեզ անդատապարտ պահ
 եա՛ իբահանայադործութի
 ամային խորհրդոց քոյ :

Օ ի սք և փառւոր է՛ ամե
 նապատիւ մեծ վայելչու
 թի փառցդ հօր և որդւոյ
 և հոգւոյն սքոյ այժմ՝ և :

Եւ սքողեցէ ասելով :

Տր թագաւ : Հաստա :
Լ մբարձան : Իճայնէ :
Աբանչելի : Տան քում :
 Եւ

Ժ
 Եւ Մըկտ Օխունիս Մեթով :
 Եւ Մունկ մատուցանեմ' ա
 ուաջի քոյ քս բուրումն հո
 գեարահան : Բնկալ 'ն սք
 յերկնային և յմանայի քո
 մատուցարնդ 'ն հոտ անու
 շից : Եւ աքեան առմեղ
 փոխարէն զշնորհս և զպար
 գեւս հոգւոյդ սրբոյ և քեղ
 մատուցանեմք զփառս ընդ
 հօր և ընդ հոգւոյդ սրբոյ,
 Այժմ' և միշտ և յաւ :

Եւ երկոս երկրպագեալ Վասնայն
 համբուրեցէ զսեղանն : Եւ Սայրի
 կոցեալ իմէջ աճըին Չայնեցէ ասե
 լով : Օրհնեա տր : Եւ Վասնայն
 ի Չայն Մասոցէ :

Ր շ ն ե Ա Լ
 Թագաւորու
 Թիւն հօր և
 որդւոյ և հո
 գւոյն սրբոյ , այժմ' և :

Եւ Սկոմիցին տլ Լկեղեցականն
 յամամուտ Բատ Պատշաճի Եւ
 ուրն : Եւ Եւարտման Լըդոյն
 Վարդեցէ Սարկաւազն :

Եւ Լա իաղաղութե զտր
 Վասնայն Օրհնութի և փառք
 յալիքն :

Եւ ընդ հոգւոյդ քում :
 Օրհնեա տր :

Եւ Վասնայն Մասոցէ զաղօթա
 ՏՐ ամ մեր որոյ կարո
 ղուիր անքննինէ և փութ
 անհասանելի : Որոյ ողոր
 մութիւնդ անչափէ և
 գթութիդ անբաւ : Գու
 ըստ սուստ մարգս իրուէդ
 քում :

Վայեաց իժողո
 վուրդս քո և իտաճարս
 այս սք : Եւ արա ընդ մեղ
 և ընդ աղօթակիցս մեր
 առատապէս զողորմութի
 քո և զգթութի : Օ ի քեղ
 վայելէ փառք ի յիսանու :

Վասնայն Մասոցէ խոջբաբար :
 ՏՐ ամ մեր կեցո զժողո
 վուրդս քո և օրհնեա զժա
 ուանդութիւն քո : զըրումն
 եկեղեցւոյ քոյ պահեա :

Ար

Սրբեան զսոսա որք ողջու
նեցին սիրով զվայելունի
տանքոյ : Ղու զմեզ փա
ռաւորեան անային զորութ
քով , և մի թողուր զյու
սացեալս իբեզ : Օ իբոյ է
կարողութի և զորութի և
փառք յաւիտենս Ամեն :

Կաղաղութի ընդ Ամենս :

Որ հասարակաց զոյս և
միաձայն մեզ ամենեցուն
ուսուցեր աղօթել : Եւ
զերկուց և զերկց միաձայ
նելոյ յանունք զխնդր
ուածս պարգևել խոստա
ցար : Ղու և այժմ՝ զծա
ռայից քոց զխնդրուածս
առ ի յօդուտն կատարեան
չնորհելով մեզ յայսմ յաւի
տենիս զգիտութի քուսի
ճշմարտութե : Եւ ի հան
դերձեալն զկեանսն յաւի
տենականս պարգևելով :

Ժա

Օ ի բարերար և մարդա
սէր ես անձ • և բեղ վայել :

Եւ ապա ասացի Շարին ըստ որս
չաճի ու ուրն : Եւ ի միջի տանն եր
թիցեն առաջի բեմին , և երկրպիցեն
երկուս Կահնայն ասացի զազօթս

ՏԻ ան մեր որ կարգե
ցեր յերկինս զգասս , և զին
նուորութիս հրեշտակաց
և հրեշտակապետաց • ի
սպասաւորութի փառաց
քոց : Արան այժմ՝ ընդ մու
տրս մեր մտանել և սրբոց
հրեշտակաց , և լինել պաշ
տօնակից մեզ , և փառաբա
նակից քում բարերարու
թեանդ :

Ի Չայն :

Օ իբոյ է կարողութի և
զորութի և փառք յաւի :

Եւ համբուրեցեն զսեղանն , Եւ յա
ւարտանն Շարինն արեւոյց Սրկաւ
Պրօս խուսմէ :

Եւ ասացեն Օ երեք Սրբեանն
Չայն :

ՄԻՋ Իճ սք և հօր սք և :

Եւ քահանայն Օչր սին սասոցե
Իճ սճ ու հ Օ աղօթս :

ՄԵ սք, որ իսուրբս հան
դուցել ես, և երեքսրբեան
ձայնիւ սերովբէք գովեն
դքեղ և քերովբէք փառա
բանեն, և ամ զօրութիք
երկնային քեղ երկիրպագա
նեն : Որ իչոցե իչոյ
ածեր զամ արարածս : որ
արարեր զմարդն ըստ պատ
կերիքում և նմանութե, և
ամ շնորհիւ քով զնա զար
դրեցեր . և ունցեր ինդ
րել զմասումի և զդօնութի :

Եւ ոչ անտես արրեր զմե
ղուցեալն : Եւ լեղի ի լը
նր ապաշխարութի փրկութե :

Որ արժանի արարեր զմեզ
զնուաստացեալ և զանար
ժան ծառայս քո ի ժա
մուս յայսմիկ կալ սուաջի

փառաց սրբութե սեղա
նոյ քոյ : Եւ զօրինաւոր
երկրպագութի և զփառա
բանութի մատուցնելքեզ
Պառ տր ընկալ իբերանոյ
մեղաւորցս զերեքսրբեան
օրհնութիս . և անհեան զմեզ
քոյն քաղցրութե . Թող
մեզ զամ յանցանս մեր զկա
մայ և զսկամայ . սրբեան
Մհոթի, զմիտս, և զմարմինս
մեր, և շնորհեան խորութե
ան սպաշտել զքեզ զամ
աւուրս կենց մերոց : Բա
րեխօսութե սրբութե
անհեան, և ամ սրբոյ
քոյ որք յաւիտենից քեզ
բարեհաճոյացան : Օ ի
սուրբ ես տր ան մեր և
քեզ վայելե փառք իշխա :
Եւ Սարկուազն Բարդեստի :
Եւ ևս խաղաղութեան :
Ասան խաղաղութե ամ :

Սար

95-0787

Սարկաւազն Չայնեացի :
Օրհնեան տէր :

Եւ քահանայն Քաղկատարած
Մասցի Դժածուկ Օպոթու :

ՏՐ ան մեր զբաղկատա
րած զաղաչանա ծաւայից
բոյ վերընկցիս և ողորմես
ցիս ըստ մեծի ողորմու
թեան քում : Օ գթու
թիքո աւաքեան Խլր մեր
և անժողովրդէնս որք ակն
ունին առ Ի քէն առատ
ողորմութեդ : Դճայն :

Օ ի ողորմած և մարգա
տէր ես ան գոյով և քեղ :

Եւ քահանայն նստցի յասիճանն և
սկանկցին Այն Քա խորհրդոյ Լ
ուրն : Եւ ընթերցցին զգիրս միջ քեա
կն և Լ քեղական : Եւ զինի ալե
լու ըստ ցուցելոյ Քնթերցու ծոյն . և
յաւարաման Սրկն ձայնեացի Քարձր :

Օրթի :

Քահանայն դարձցի Խտրանէն և
Խաչակնքեացի Խլր ժողովրդեանն
Եւ Մասցի :

Խաղաղութի ամենեցուն :

Դպիրքն :

ժգ

Եւ ընդ հոգևոյդ քում :

Սարկաւազն :

Երկեղածու թեամբ

լուարուք :

Սարկաւահն :

Սբոյ Լ Է տարանիս :

Քստ Մատթէոսի :

Դպիրքն :

Փառք քեղ տր ան մեր :

Սարկաւազն :

Պրոս խումէ :

Դպիրքն :

Լ սէ Լ ստուած :

Եւ Սարկաւն Քնթերցի Օ աւե
տարանն Եւ յաւարամանն սասցին
Լ մնեքեան :

Փառք քեղ տր ան մեր :

Եւ ասեն զ շաւատմքն :

Ա Ի Ը
Տ Ը Մ Ք

Խնի ան հայր
ամենակալ , յա
րաբէն երկնի և
երկրի , երեւելաց և անե
րեւութից :

Եւ

ԺԿ
Եւ ՚ի մի տր յն քնյորդին
այ, ճնեն յայ հօրէ միածին
այսինքն յեւութենէ հօր :

Եւ յայ, լոյս ՚կուտոյ,
ամ ճչմարտ յայ ճչմարտէ
ճնունդ և ոչ արարած :

Նոյն ինքն իբնութի հօր
որով ամինչ եղև յերկինս
և ՚ի վր երկտէրևելիք և
աներևոյթք :

Որ յարտէս մեր մարդկան
և վն մերոյ փրկութեան
՚ի ջեալ յերկնից մարմնա
ցաւ, մարգացաւ, ճնաւ
կատարելապէս ՚ի մարտանայ
սրբոյ կուսէն հոգևով
սրբով :

Որով էաւ մարմին հոգի
և միտք, և զամ որինչ է ՚ի
մարդ, ճչմարտապէս և ոչ
կարծեօք :

Չարչարեալ ի սաքեալ թաղ
եալ, յերրորդ աւուր յա

րուցեալ ելեալ ՚ի յերկինս
նովին մարմնովն նստաւ
ընդ աջմէ հօր :

Պաշտոյն նովին մրմնովն
և փառօք հօր, ՚ի դատել
ղկենդանիս և զմեռեալս :

Որոյ թագաւորութեն ոչ
գոյ վախճան :

Հաւատամք և ՚ի սք հո
գինյանեղն և ՚ի կատրեալն :

Որ ի սուեցաւ յօրէնս և ՚ի
մարդարէս և յաւետարանս

Որ էջն ՚ի յորդանան քա
րողեաց զանքեալն և բնա
կեցաւ ՚ի սուրբսն :

Հաւատամք և ՚ի մի միայն
ընդ հանրական և առաքե
լական եկեղեցի :

՚ի մի մկրտութի: Յապաշ
խարութի, ՚ի բաւութի և
՚ի թողութի մեղաց :

՚ի յարութի մեռելոց, ՚ի
դատաստանն յաւիտենից

հոգ

հոգւոյ և մարմնոյ :

Յարքայութի երկնոյ , և
իկեանսն յաւիտեանականս :

Իսկ որք ասենն էր երբե
մին յորժամ ոչ էր որդին .
կամ , էր երբեմն յորժամ
ոչ էր սք հոգին . կամ՝ յոչ
էից եղեն կամ յայլմէ հու
թենէ ասեն լինի զդրին այ
և նմ զսք հոգին : և թէ փո
փոխելինն կամ այլ այլելի
զայնպիսիսն նզովէ նժու
ղիկէ և առքելին եկեղեցի :

Ի առաջին :

Իսկ մեք փառաւորես
ցուք որ յաւիտէ քան զ յաւի
տենս երկիր պագանելով
սրբոյ երրորդութեն և մի
անութեն հօր և որդւոյ
և հոգւոյն սրբոյ Այժմ
և միշտ և . Ամեն :

Եւ սարկուտն բարոզեցէ ի ձայն :

Եւ ևս խաղաղութե զոր

Ժե

Գալիքն ՏՐ ողորմեա :

Եւ ևս հաւատով աղա :

Սինչ երբոյ Երդեկն Քահանայն

Օ աղօթս Աստուծոյ ի ցած :

ՏՐ մեր և փրկիչ յոքս որ

մեծ դես ողորմութե և

առաւ պարզեւք բարերա

րութե քոյ : Ողորւքոյն

կամաւ իժամուս յայսմիկ

համբերեցեր չարչարանաց

խաչի և մահու յաղաւս մե

ղաց մերոյ : Եւ պարզե

ցեր առատապէս պարզեւս

հոգւոյդ սրբոյ երանելի

Աւաբելոցն . հաղորդս

արա և զմեզ նոր աղաչմք

զքեզ անային պարզեւացդ ,

թողութե մեղաց ընդու

ներութե հոգւոյդ սրբոյ :

Ի Չայն :

Ոյ զի արժանաւորք եղի

ցուք դոհութե փառաւո

րել զքեզ ընդ հօր և ընդ

սք հոգւոյդ այժմ և միշտ :

Ի սա

ԺԳ

Խաղաղութի՛ն Ամենեցուն .

Խաղաղութի՛ք քով . քս՛
փրկիչ մեր, որ ՚խկեր է՛ քան
զամենայն միտս և զբանս .

Ամրացն՝ զմեզ և աներկիւղ
պահեա՛ յամ ճարէ հաւնար
եա՛ զմեզ ընդ ճշմարիտեր
կրօնդուս քո որք հոգւով
և ճշմարտութի՛ք քեզ եր
կիրպադանեն . վս՛ զի ամե
նասի՛ երրորդութեանդ
վայելեն փառք իշխա :

Օրհնեալ տր մեր յս՛ քս՛ :

Ամէն :

Սարկաւաչն :

Օրհնեա՛ տր :

Տր՛ ան՝ օրհնեսցէ զամե :

Սաղմոս ասացէք տն :

Արթասցու թիւն Բաս խորհրդոյ
աւուրն : Յետ որոյ Սրկէն ՚ի՛ ձայն :

Ս՛ ՚ի՛ որ յերախայից մի՛ որք :
Ղախբն Եղանակեսցեն :

Սարմին տրու՛նական :

Եւ Ազա Եղանակեսցեն :

Աբբ ըստ քրովբէիցն :

Եւ ՚իսկցն վերաբերի սրբազան
հայն . Եւ անմահութե բաժակն
՚իսեղանն . Եւ մինչնք երգեն Վհն
խնր հայն Առաջի նք յսեղանայն . Եւ
խորհրդաբար Այսութեսցէ ՚ի՛ ձածի :

Աչոք արժնի է՛ յրմբունե
լոյս մարմնաւոր փառք
և ցանկութի՛ք մատչիլ ՚իսե
ղանքո, կամ՝ սպասաւորել
սրբունական փառաց քոյ .
քանով պաշտել զքեզ մեծ
և ահաւոր, երկնաւոր զօ
րութեցդ իսկ է՛ : Սակայն
վս՛ անչափ բարեբարութե
քոյ անպարապրելի բանդ
հօր, եղեր մարդ և քահա
նայապետ մեր երկեցար :
Եւ իբր տր ամենեցուն
այսմ սպասաւորութե, և
անարիւն զենման զքահա
նայութի աւանդեցեր մեզ
վս՛ զի դու ես տր ան՝ մեր որ
տիրես երկնաւորաց և երկ
րաւորաց : Ար ՚խկրքերով

բէ

746
1289 =

բեական անթուղ բազմիս
 սերովբեկից ար և թագա
 ւոր կէ : Որ միայն սբ ես
 և իսուրբս հանդուցեալ :
 Ազաճմ՝ զբեղ միայն բա
 րերար և հեշտարուր , նայ
 ես յիս իմեղուցեալ և յան
 պիտան ծառայ քո : Աւ
 սրբեան դհոգի և զմիտս իմ՝
 յամ պղծութե՛ք չարին : Աւ
 բաւականացն զիս զօրութե՛ք
 սբ հոգւոյդ : Որ զբեղեալ
 եմ զքա հանայակնս շնորհ
 կալ անջի սրբոյ սեղանոյս
 և քահանայադործել զքո
 անարատ մարմինդ և զզատ
 ուական արիւնդ : Վեղ
 խոնարհեցուցեալ զպարա
 նոյս իմ՝ մաղթեմ՝ մի՛
 դարձուցաներ զերեսս քո
 յինէն , և մի՛ մերժեր զիս
 իծառայեց քոյ : Այլ ար
 ժանի արան մատուցանել

Ժ

բեղ զընծայս զայս յինէն
 իմեղուցեալ և յանարժան
 ծառայէս քու մէ . վս զի
 դու ես որ մատուցանես , և
 մատչիս , և ընդունիս , և
 տաս քս անձ մեր : Աւ բեղ
 փառս մատուցանեմք հան
 դերձ անսկիզբն քո հարբդ
 և ամենասուրբ և բարե
 րար հոգւովդ այժմ :

Աւ ընծայքն վերաբերեցին իսե
 ղանն սբ : Աւ քահանայն ինկարկեցե
 ի իմ սեղանոյն : Աւ լուսոցե զձեռսն
 Ա սերով :

Ա ուայեց սրբութե՛ք :
 Աւ քո ողեցե Ստրկաւտչն :
 Աւ և ս իաղաղութե՛ք :

Գ պիբ քն :
ՏՐ ողորմեան :
 Ստրկաւտչն :

Աւ և ս հաւատով և սր :
 Վահանոյն թի սարկաւտչ կայցե
 ի խորհրդեանն մինչ նա զբարոն ասի
 ցե , Արիպապեցե և իսպանիբետ
 զժողովուրդն բազխտարած կայցե
 առաջի սեղանոյն : Աւ տասոցե իծա
 ծուկ () աղօթս :

ՏՐ

Ս Ի Մ
Օ Ր Ո Ւ

Թեց և արա
րիչ ամ լինե
լու թեանց :

Որ յանեու

Թէ զբնաւս իցուցանուի
ածեալ գոյացուցեր :

Որ և զվերս Մողեղէն բնուիս
պատուել մ'ըզատրապէս :

Եւ յայնսի ահաւոր և ան
պատում խորհրդոյ կարգե
ցեր սպասաւորս :

Գու ար
որում պատարադեմք զպա
տարադիսդ :

Ինկալ առ ի
մէն զաւաշադրուիս զայս,

և աւարտեան զսա իխորհր
դանու թիւն մարմնոյ և

արեն միածնի քոյ դեղ թո
ղութե մեղաց պարգևեան

ճաշակողացս Մացս զայս
և զբաժակս :

Իձայն :

Շնորհք և մարդասիրու

Թբ ան մերոյ և փրկչին յի
քի :

Ինդորում քեզ հօր
միանդանցին և հոգւոյդ

որոյ վայելէ փառք իշի :
Խ ազաղութի ամենե :

Ի պիւքն :

Եւ մէն :

Եւ ընդ հոգւոյդ բում :
Սարկաւադն :

Ո զընն տուք միմեանս :
Եւ համբուրեցին զսեղանս Եւ զմի
մեանս Եւ Չայնեցէ Սրկն :

Եւ Տե կացցուք երկ :
Ի պիւքն :

Եւ քեզ աստուած :
Սարկաւադն :

Պատարադ քն մատչի :
Ի պիւքն :

Ո զորմութի և խաղաղ :
Ի ահանայն դարձի և խաչանքացէ
իմն ժողովրդեանս Եւ ասացէ :

Շնորհք սէր, և անձային
սրբարար զօրութիս հօր և որ
դեոյ և հոգւոյն սբյ եղիցի

ընդ ձեզ ընդ ամենեսեանս :
Ի պիւքն :

Եւ

Եւ ընդ հողոյդ քում:

Սարիւտան:

Ի վեր ընծայեցուցէք:

Ի պերքն:

Ունիմք առքեղ ի՞ր ամ:

Սարիւտան:

Եւ գոհացարուք ըզ:

Ի պերքն:

Արժան և իրաւ:

Եւ Քահանայն Չեւամամ Վրօ
Թեցէ Իժամուկ:

Արժան է՝ ստուգապէս
և իրաւ ամենայորդոր փու
Թով միշտ երկիրպագանե
լով փառաւորել զքեզ
հայր ամենաւալ: Որքոյն
անղննելի և արարչակից բա
նիւդ զանիծիցն բարձեր
զիր ճիմն: Որ ժողովուրդ
ինքեան առեալ զեկեղեցի
սեպհականեաց զհաւա
տացէլս իքեղ: Եւ զննելի
բնութի՞ ըսա ի կուսէն
տնտեսութիք հաճեցաւ
բնակիլ իմեզ: Եւ նորա

գործ անձապէս ճարտարա
պետեալ զերկիրս երկին
արար: Սան զի որում
ոչն հանդուրժէին առաջի
կալ զուարթնոցն ջուկք:
Ղարհուրեալք իփայլակ
նացայտ և յանմատոյց լու
սոյ անուրթեդ: Եւ զեալ
այդպիսիդ մարդ յազադս
մերոյ փրկութե. շնոր
հէց մեզ ընդ երկնայինան
պարել զհողեղէնն սարս:

Ի Չայն:

Եւ ընդ սերովբէսն և
ընդ քերովբէսն միաձայն
սրբասացութի՞ յորինել
նուադս: Եւ համարձակա
պէս գոչելով աղաղակել
ընդ նոսին և ասել:

ՄԻ՛ սք սք ի՞ր զորուէց:
Քահանայն բաղկատարած սղթեւ
ցէ Իժամուկ մին նորա երգեցեն:

ՄԻ՛ սք սք եւ ճմարտա
պէս և ամենասք. և ուղ որ

Է
պանծացի բովանդակել
բանիւ զքո իմեզ զանբաւ
բարեգրովուէդ զեզմունս
Որ և անդէն իսկ ՚ինսխ
նումն զանկէլն ընդ մեզօք
զանազան եղանակօք ինտ
մեալ սփոփեցեր, Մար
գարէիւք, Օրինացն տու
չուծեամբ, Քահանայու
ծք, Եւ ստուերակերպ
երնջուցն մատուցմամբ :
Իսկ ՚իւփսճան աւուրցս
այսոցիկ զբովանդակ իսկ
զպարտեաց մերոց խղեալ
զբատակնիք : Ետուր մեզ
զորդիդ քո միածին : Պար
տապան և պարտս : Օտ
նումն և օծեալ : Պառն
և երկնաւոր հաց : Քահա
նայապետ և պատարադ :
Աս զի ինքդ է բաշխօղ և
նոյն ինքդ բաշխի ՚իմիջի մե
րում՝ միշտ անծափապէս :

Աս զի եղել հաւատեալ
և աւանց ցնորից մարդ :
Եւ անշիտ թ միութի մար
մնացել յանձնէն և ՚իսք
կուսէն մարիամայ : Ճա
նապարհօրդեաց ընդ ամե
նայն կիրս մարդկային կեն
ցաղոյս աւանց մեղաց :
Եւ յաշխարհակեցոյց և
յառիծն փրկուծէ մերոյ
եկեալ կամաւ ՚ի խաչ :
Եւ եալ զհացն ՚իսք յանձն
ին, յանուհ, և յանարատ
և յարարչագործ ՚ի ձեռս
իւր : Օրհնեաց, գոհա
ցաւ, երեկ, և ետ իւրոց ընտ
րեալ սք և բազմեալ աշա
կերտացն ասելով :
Եւ էք կերէք Եյս է
ՄԱՐՄԻՆԻՄ
որ մն ձեր և բազմաց բաշխի
՚իբաւուծի և ՚ի թողուծի
մեղաց :

Նոյն

Խ
տույանեմք, ըստ նմի և
յաղագս ամենեցուն :

Ի պիւրքն :

Յնմի օրհնեալ ես տէր :

Մինչ նորա երգ են, Վասնայն բալ
կատարած աղօթեցի Ի ծածուկ .

Օքեզ արդար և տր նծ
մեր դովեմք և զքէն դոհա

նամք հանապաղ : Որ զանց
արարեր զվերով անարժա

նութեամբս, այսպիսի ա
հաւոր և անպատում խոր

հրոց կարգեցեր սպասա
որս : Ոչ յաղագս մերոց

ինչ բարեգործութեց յո
րոց յոյժ Թափուրեմք, և

միշտ ունայն դտանիմք հա
նապաղ : Այլ իքո բարևն

զեղ ներողութիդ ցանդ ա
պաւինեալ համարձակմք

մերձենալ ի սպասաւորու
թիւն մարմնոց և արեան

միածնի քոյ տնդ մերոց
և փրկչիդ յն քի, որում :

**Խաղաղութիւն ամենե
ցուն :**

Սարկուազն :

Աստուծոյ երկրպագես :

Ի պիւրքն :

Աւաջի քոյ տէր :

Վասնայն ինչի հացի Աւասացի :

Երկրպագանեմք և աղա
ջեմք, և խնդրեմք իքէն

բարերար նծ : Աւաքեան
ի մեզ և յաւաջի եղեալ ըն

ծայս այս զմշտնջենաւորա
կկց քո և զհակոց սուրբ

հոգիդ :

Եւ կանոնն խաչակրեստ , Օ ըն
ծայսն Ասեղով :

ԲՈՍ

դ հացս օրհ

նեալ մարմին

Ճշմարտապն

արասցես տն

մերոց և փրկչին յն քի :

Որով դ հացս օրհնել մար

մին Ճշմարտապես արաս

ցես

ցես ան մերոյ և փրկչին յի
քի :

Որով զհացս օրհնել մար
մին ճշմարտապէս արասցես
ան մերոյ և փրկչին յի քի :

Եւ զբաժնիս օրհնել արիւն
ստուգապէս արասցես ան
մերոյ և փրկչին յի քի :

Եւ զբաժնիս օրհնել արիւն
ստուգապէս արասցես ան
մերոյ և փրկչին յի քի :

Եւ զբաժնիս օրհնել ար
իւն ստուգապէս արաս
ցես ան մերոյ և փրկչին յի
քի :

Որով զհացս և զգինիս օրհ
նել մարմին և արիւն ճշմար
տապէս արասցես ան մերոյ
և փրկչին յի քի փոխարկե
լով հոգևովդ քով սրբով :

Երկցս անդամ կրկնեացէ զաղօթս .
Եւ սրկն իցած . Ըմն . Եւ բահ
նայն այնու հետև ոչ բարձրագոյն սղ
խմարհագոյն բան զընծայն ճարս

ծել զձեռան աղօթեացէ իծածուկ .

Որպէս զի եղևցի սա ամենե
ցուն մեզ մերձեցելոցս ,
յանդատապարտութի ՚ի
բաւութի և ՚ի թողութի
մեղաց :

Սովաւ շնորհեա՛ զսէր ,
հաստատութի և զղձալի
ղխաղաղութի ամ՝ աշխար
հի . Սրբոյ եկեղեցւոյ և
ամ՝ ուղղափառ եպիսկոպո
սաց : Քահանայեց : Սար
կաւադաց . Թաղաւորոց :
Եւ շխարհի . Իշխանոց . Ժո
ղովրդոց . Ճանապարհորդե
լոց . նաւելոց . Կապելոց .
Ստանդելոց . Եւ շխատե
լոց . Եւ որք ի պատերազ
մունս բարբարոսաց :

Սովաւ և օդոց շնորհեա՛ն
զբարեխաւնութի , և ան
դոց զպտղաբերութի :

Եւ ակտացելոց ի պէսպէս
ցաւս

Ի Կ

ցաւս փութապէս զառող
ջութի :

Ս ուլաւ հանգն զամենես
եան յառաջագոյն ՚Լքրիս
տոս զննջեցեալսն :

Օ նախահարս :

Օ հայրապետս :

Օ մարգարէս :

Օ առաքեալս :

Օ վկայեալս :

Օ եպիսկոպոսունս :

Օ երկրունս :

Օ սարկաւադունս :

Եւ զքնաւ ուխտ եկեղե
ցոյ քոյ սրբոյ : Եւ զա
մենեսեան յաշխարհական
կարգէ զարս և զկանայս
հաւատով վախճանեալս :

Ի Չայն :

Բնդ որս և մեղ այց արաս
ցես բարեհր ան աղաչեմք :

Ի պիւրքն :

Յիշեան տր և ողորմեան :

Վասնայն :

Մ Ծ ածնին սրբոյ կուսին

մարիամու : Եւ յովհան

նու մկրտչին : Ս տեփան

նոսի նախավկային : Եւ

ան սրբոյ եղիցե յիշատակ

ի սբ պատարագս աղաչ :

Ի պիւրքն :

Յիշեան տր և ողորմեան :

Ստիստոյն յաշխարհն սեզանոյն

Չեռնամոճ Մասցէ :

Լ ապեւրոյ սրբոյ * մար :

Եւ մինչ սր կէն զքրոզս ասիցէ Վա
հանայն զարժեմս սկսցի զի ՚Կսիասին
աւարտեսցին :

Յիշեան տր և ողորմեան և

օրհնեան զսբ կաթուղիկէ և

զան ըլկին եկեղեցի քո սբ :

Օ որ փրկեցեր պատուա

կան արեամբ միածնիքոյ ,

և աղոցեր խաչիւն սրբով :

Շ նորհեան ան զանշարժ

զխաղաղութի :

Յիշեան տր և ողորմեան , և

օրհնեան զան ուղղափառ

եպիսկոպոսունս , որք ուղիղ

վար

վարդապետութեամբ հա մառօտեն ՚ի մեզ զբանն Ճշմարտութեան :

Իձայն :

Եւս առաւել զեպիսկո պնպետն մեր (այս անուն) շնորհեցես մեզ ընդ եր կայնաւորս ուղիղ վար դապետութեամբ :

Եւ ապա ՚ի ձախտողն սեղանոյն բնից ցե սրիզն ձեռով աղօթից : Օ որ մի դբ մտացածին կարծելով չըջեցէ : Օ է մեծին խորովու է ասացեալ զաւաջ նոց օրինակայն :

Պատհոթի և փառաբա : Եւ ընդ սկանսել սրիզին գբնն բա հանայն զտրթս սկանսիցի զէ ՚իմիա սին աւարտեցին :

Յիշեան տր և ողորմեան և օրհնեան զբո աւաջինցեալ ժողովուրդս , և զպատա րադիս մատուցօղս : Եւ պարզեան սոցա զպիտոյան և զօգտակարսն :

Յիշեան տր և ողորմեան և օրհնեան զուխտորս և զպտ

ղաբերիցս եկեղեցոյ քում սրբոյ , և որք յիշեն զաղ քատս ողորմածութեամբ :

Եւ հատն նց զպարտս նց ըստ ընդաբոյս առատուե քոյ հարկարպատիկ աստ և ՚ի հանդերձելումդ :

Յիշեան տր և ողորմեան և գթան ՚ի հոգիս հանգուցե լոյն : Հանդն զնոսա և լուսաւորեան և դասաւոր եան ընդ նբս քո յարքայու թեդ երկինց , և արժանի արան ողորմութեան քում :

Յիշեան տր և զհոգի ծառա յին քում (այս անուն) , և ո ղորմեան նմա ըստ մեծի ո ղորմուե քում , և հանդն այ ցելուե ՚ի յոյս երեսաց քոյ :

Եւ եթէ կենուանի է :

Փրկեան զնա յամ՝ որոգայ թից հոգւոյ և մարմնոյ :

Յիշեան տէր և զայնօսիկ

) որք

ԷԶ

որք յանձնեցին մեզ յիշա
տակել յաղօթս, զկենդա
նիս և զհանդուցեալս, կա
ռաւարեան զկանս հայց
մանց նոցա և զմերս: Բնդ
ուղորդն և որ ինն է՝ փրկու
թի: Եւ վարձատրեան բո
լորեցունց զանանց և զերա
նելի բարութիւտ: Եւ զո
ւսլ զխորհուրդս մեր տա
ճարացն յընդունակութի
մարմնոց և արեան միածնի
բոյ տն մերոյ և փրկչին յի
բի: Բնդ որում՝ քեզ հօր
տակնակալի հանդերձ կեն
դանարար և ազատիչ սբ հօ
գւոյլի վայելէ փառք:

Բահանայն դարձցի Եւ խաչակն
քեցի օժորովորդն Լսելով:

Եւ եղիցի ողորմութի մե
ծիս այ և փրկչիս մերոյ յի
բի ընդ ձեզ ընդ ամե
նեսեանդ:

Ի պիւբն:

Եւ ընդ հողոյդ բուս:

Սարկաւքն:

Եւ ևս խաղաղութեան

Ի պիւբն

ՏՐ ողորմեան:

Սարկաւքն:

Լ մենայն սբ ուլք զորս:

Եւ անդէն ընդ բարսգութեն Բա
հանայն բաղկատարած խորհրտաբար

Լ զօթեացի ի ծածուկ:

ԼՃ Ճշմարտութեան և

հայր ողորմութե դոհա

նամք զքէն: Որ ի վերքան

զերանելի նահապետացն,

զմեր պարտաւորելոցս ա

ռաւել մեծարեցեր զընու

թի: Ս ս զի նոցա ան կո

չեցար խի մեզ հայր հաճե

ցար անուանիլ դթալով:

Եւ այժմ՝ տէր աղաչեմք

զքեզ, զայսպիսի առ ի քէն

զնորոգ և զպատուական

անուանադրութես շնորհ:

Օր ըստ օրէ պայծհացուց

եալ ծաղկեցն ի մեջ եկե

ղե

զեցւոյ քում' սրբոյ

Դձայն:

Եւ տուր մեզ համարձա
կածայն բարբառով բանալ
զբերանս մեր, Կրդալ զբեղ
երկնաւորդ հայր, երգել և
ասել:

Եւ Դպիրքն Բաղասարած
Ե Ղանակեցեն:

Հայր մեր որ յերկինս:

Եւ մնչորս երգիցեն Վասնայն
Ս զօթեցի Ի ծածուկ:

ՏԻ տերանց անասաւ
Տոյ: Թաղաւոր յաւտե
նական: Արարիչ ամ' արա
րածոյ, հայր տեառն մե
րոյ յի. քի: Մի' տար զմեզ
Խփորձուծի, այլ փրկեան
Խցարէ և ապրեցն Խփորձու
ծենէ:

Դձայն:

Օ իբոյ է' արքայուծի և
զորուծի և փառք յաւի
տեանս ամէն. Խաղաղուի:

Սարիաւազն:

Ա յերկրապետոյք:

Դպիրքն:

Աւաջի քոյ տէր:

Վասնայն խոնհոյսի և ամենայն ժո
ղովուրդն շրջիցի Ի ծածուկս. Եւ քա
հանայն Ա զօթեցի Ի ծածուկ:

Որ աղբիւր գետ կենաց և
բոխու մն ողորմութե հո
գիդ նր: Ողորմեան ժողո
վրդեանս, որ բխոնարհեալ
երկիրոյ պանեն անծուծե
քում: Պահեան զոսա ամ
բողջս, տպաւորեան յոյււոյ
ոցա զձե մարմնոյ ցուցա
կի: Աւ ի ժառանգութի
և ի սկիծակ հանդերձեւոյդ
բարեայ:

Դձայն:

Քրիստոսիւ Յիսուսիւ
նրաւք մերով ընդ որում'
քեզ հոգւոյդ սրբոյ և
հօր ամենակալի վայելէ:

Եւ քահանայն առցի զուրբ հայն Ի
ձեռն. Եւ նրին ձայնոս բնձր:

Պրօս խոււմէ:

ԷԸ
Եւ Քահանայն բարձրացուցէ ա՛ն
ներև ամ՝ ժողովրդեանն և ասացէ :

Ի Արուծի Արբոյ :
Ի պիւքն Քարծր Չայնիւ :

Միայն սք , միայն տէր :
Քահանայն :

Օրհնեալ Հայր Առբ
ԱՃՂՀմարիտ :

Ի պիւքն : Ամէն :
Քահանայն :

Օրհնէ Արդիւ Առբ
ԱՃՂՀմարիտ :

Ի պիւքն : Ամէն :
Քահանայն :

Օրհնէ Հոգիւ Առբ
ԱՃՂՀմարիտ :

Ի պիւքն : Ամէն :
Քահանայն :

Օրհնութի Եւ Փառք
Հօր և Որդւոյ Եւ

Հոգւոյն Սք , Այժմ :

Ի պիւքն : Ամէն :

Հայր սք որդիւ սք հոգիւ :
Եւ մինչ նորա երգէն զայս , Քահանայն խնայրճեցի : Եւ Աղօթեալս
ցէ Ի ծածուկ :

Սայեաց տէր մեր յս քս

յերկնից Ի սքութենէ
քուսէ՛ , և յաթուոյ փա

ռաց Թաղաւորութե քոյ :

Եկ Իարբէլ և Իկէչուցա
Նէլ զմեզ : Ար ընդ հօր նա

տիս և աստ պատարագիս :

Արժանի արա՛ տալ մեզ
յանարատ մարմնոց քուսմէ

և Իոյատուական արենէ և
իձեռն մեր ամ՝ ժողովրդես :

Եւ զայս ասացեալ երկրպագեցէ
և հմբքեցէ զսեղանն : Եւ աւետ
զսք Սարմինն ողջ Թայցէ յանպիս
Արիւնն և Ասացէ :

ՏՐ ամ մեր որ կոչեցեր
զմեզ յանուն միածնի որ

դւոյ քո քրիստոնեայս :
Եւ շնորհեցեր մեզ մկր

տութի հոգևոր աւաղա
նաւն Ի թողութի մեղաց :

Եւ արժանի արդեր զմեզ
հաղորդիլ սք մարմնոց և ար

եան միածնի քոյ : Եւ
այժմ՝ աղաչեմք զքեզ տէր
արա՛

արն զմեզ արժանի ընդու
նեւ զքե խորհուրդս զայս
մեզ իմեզաց թողութիւն :
Եւ գոհութի վառաւորել
զքեզ ընդ Որդույ և նք
Հոգւոյդ այժմ' և :

Եւ բնորոցուցէ աներև ժողովն
Եւ Լսացէ Լ'անաս Բարձր :

Ի նք ի նք պատուական
մարմնոյ և յարենէ տեսուն
մերոյ և իրկչին յի'քի :

Ճաշակեցուք սրբութի
որ իջեալ ի երկնից բաշխի
ի միջի մերում' :

Ստէ Կեանք, Յոյս,
Յարութի, Քաւութի
Եւ թողութի մեղաց :

Սաղմոս ասացէք տեսուն
այ մերոյ : Սաղմոս ասա
ցէք երկնաւոր թագաւոր
րիս մերում' անմահի, որ նս
տի ի կառս քերուլբէկանս :
Ստիպաւ զայնեցէ :

Ի Թ

Սաղմոս ասացէք տեսուն
այ մերում' :

Գաղեքն Եւ զանակեցին :
ՔՍ պատարագեալ :

Մինչ նք երգեցին Քաշանոյն առ
ցէ զՍարմինն ի ձեռն : Եւ համ
բուրեցէ Լ'բասուօք Լ'սելով :

Օ որ' Օրհնութի, իմ զոր
Պոհութի ի վի' Հացիս
Եւ բաժակիս ասացուք :
Լ'Միս զքեզ միայն օրհ
նեմք Հանդերձ հարբ և
ամենամք Հոգւովդ այժ :

Դարձեալ Լ'սացէ :

Խոստովանիմ' և հաւա
տամ, զի դու ես քն որդի
այ, որ բարձեր զմեզս աշ
խարհի :

Եւ Բեկեալ Լ'բեցէ ի Բաժակն
Լ'բեան Լ'սելով :

Լ'բումն Հոգւոյն Սրբոյ :

Եւ սորս Լ'եալ զմի մասն ի ձեռն
Լ'սացէ ի ծածուկ Լ'բասուօք
Եւ Երհնութի առ Հայր և Որդի :

Ք

Լ Յ Ր

Ինք որ անուա
նեցեր զմեզ
անուանակցու
թիւ միածնի

քոյ : Եւ լուսաւորեցեր
մկրտութիւն հոգևոր աւա
զանին : Եւ արժանի արձ ընդ
ունիլ զսուրբ խորհուրդս
զայս մեզ ՚խմեղաց Թողու
թիւն • տպաւորեան ՚խմեղ
զընտրես հոգևոր սրբոյ ,
ոպ ՚ի նիւ աւարեալսն ողբ
ճաշակեցին և եղեն մնք
րիչք ամ աշխարհի : Եւ
տղ ինք հայր բարերար ,
զհաղորդութիւն զայս մաս
նաւորեան ճաշակեան երե
կոյն աշակերտացն , բառ
նալով զխաւար մեղաց • մի
հայր յանարժանութիւն
իմ • և մի արդեշցեսս զը

նորես հոգևոր սրբոյ : Եւ
լստ անբաւ մարդասիրու
թիւ քում , պարկեւն զա
քաւիչ մեղաց , լուծիչ յան
ցանաց : Ոպ խոստացաւ և
անց արև մեր յն քս Թիւ ամ
որ ուտե զմարտին իմ և լմ
պէ զարիւն իմ , կեցցե ՚ի
յաւիտեան : Եւ քս արձ զա
մեզ ՚ի բաւութիւն , զի ողբ կե
րիցեն և արբցեն ՚ի սմանե ,
հնցեն զորհուրի և զվիւն ,
հօր և Որդևորդ և հօ
գևոր սրբոյ այժմ :

Իս աղաղութիւն Լ մենեցուն :

Պոհանամ զքեն քս Թա
գաւոր , որ արժանի արա
րեր զանդժանս հաղորդիլ
նի մարմնոյ և արեան քոյ :
Եւ այժմ աղաղեմ զքեզմի
լիցի սա ՚ի նա ՚ի գատապար
տութիւն , այլ ՚ի բաւութիւն և ՚ի
Թողութիւն մեղաց • յառող

Զու

Լ Գանապաղորդ ընդ իս ըստ
անսուտ խոստմանց քոց ,
Թէ որ ուտէ զմարմին իմ ,
և ըմպէ զարիւն իմ , նա յիս
բնակեսցի և ես ՚նմա :
Պ ու ասացեր մարդասէր ,
կացն զբանս անձայինս ան
լուծանելի հրմանաց քոց :
Ք անդի դու ես անձ ողոր
մութե , և գթութե , և
մարդասիրութե , և պար
դելից ամբարեաց : **Եւ** քեզ
վայելէ փառք հանդերձ
հարբդ և ամենասք հոգ
ւովդ այժմ՝ և օրշտ :

Եւ ասա անաղբեսցէ զինքն և խնդ
րեսցէ ՚նձմբանն ան զպէսպէս հայց
ուածս անձին իւրոյ և ժողովրդեանս և
աշխարհի : **Եւ** Թողութի խնդրեսցէ
իւրոց յանցաւորացն Թշնամեաց և
անպէն ահիւ և դողութի ճաշակես
ցէ ՚նմարմնոյն և արբցէ ՚բաժակէն
ստելով :

Ս արմինքն անապական
լիցի ինձ ՚ի կեանս . և սք

արիւն քո ՚իբաւութի և ՚ի
Թողութի մեղաց :

Եւ Ս արիւնադն հաղորդեսցի **Եւ**
յես հաղորդելոյն դարձի առ ժող
վուրդն ստելով Բաճրածոյն :

Երկիւղիւ և հաւտով յի :
Պ պիւրքն Բարձր Չայնիւ :

Ը մեր և տր մեր երև :

Եւ հղիւեսցի նոր ձեռնադրեայն ,
բայց ոչ ՚իբերանն , այլ յաին տալով
զորութիւն : **Եւ** ամարժանաւոր
ժղիւրքն հղիւեսցին : **Եւ** յես հա
ղորդելոյն խաչակնքեսցէ գժողո
վուրդն ընծայելն և ասացէ բարձր :

Վեցն տր զժողովրդս քո
և օրհնես զժառանգութիս
քո . հովուես և բարձրա
ցն զսոսա յամհետէ մին
չև յաւիտեան :

Եւ Պ պիւրքն Երկեսցեն :

Եւ ցաք ՚իբարութեց քոց :
Վասնայն :

Պ ոհանամք զքեն հայր
ամենակալ որ պատրաստ
ցեր մեզ նաւահանդիստ
սք զեկեղեցի , տաճար սր
բութե ուր փառաբանի
սքեր

տուրք երրորդութեանդ :

Ալեւիւհայ :

Պատճանալք զքէն քո թա
գաւոր որ պարզեցեր
մեզ կենդանութի կենա
բար մարմնով և արեամբ
քով սրբով : Շնորհեան
զքաւութի և զմեծ զոգոր
մութի : Ալի :

Պատճանալք զքէն հողիւ
ճշմարիտ որնորոպեցեր սբ
ղեկեղեցի : Անարատ պահ
եան հաւատով երրորդու
թեդ յայսմ հետե մինչև
յաւիտեան : Ալեւիւհայ :

Ալևս խողաղութե :
Ալևս հաւատով ընկ :
Պատճանալք զքէն սր :
Ալ Քատճանայն Աստուծ :

Պատճանալք զքէն քս ան
մեր որ զայսպիսի ճաշա
կումն բարութ շնորհեցեր
մեզ իսրբութի կենդանու

Ե

թեան : Ալլիւք պահեա
զմեզ սքս և անարատ ,
բնակեալ զմեզք անձային
խնամօքդ : Հովուեան զմեզ
յանդաստանի կամաց քոյ
սրբոյ և բարեսիրաց : Որով
ամբացեալք յամբանսար
կովն ընդ դիմութեաց ,
քում և եթ արժանի եղի
ցուք լսել ձայնի : Ալքեդ
միայնոյ բաջայաղթ և ճշմա
րիտ հովուիդ հետեիլ :
Ալ սու իքէն ընդունիլ
զպատրաստեալ տեղի յար
քայութեդ երկնից : Ած
մեր և տր մեր և իրկիչ յս
քս : Որ ես օրհնել ընդ հօր
և ընդ սբ հոգւոյդ այժմ և

Խողաղութի Ամեցուն :

Անքնին , անհաս , եր
բեակ ինքնութեդ , հաս
տիչ , ընդունող , և անբա
ժանելի , միասնական սբ

եր

ԼԷ
Երրորդութեդ, վայելեն
փառք ՚ի շիանու :

Եւ Երկրորդեալ Համբուրեցե
ղեղանն • Եւ Երեալ ՚ի մեջ Երկրեց
ւոյն Լասացե • Օ արթու ՚ի ճայն •

Որ օրհնես զայնոսիկ որք
օրհնեն զքեզ տր, և սք առ
նես զյուսացեալս ՚ի քեզ :

Կեցն զժողովուրդս քո և
օրհնես զժառանգութիս
քո : Օ Լուսն եկեղեց
ւոյ քոյ պահես : Սրբեան
զոտա որք ողջունեցին սի
րով զվայելչութի տան քոյ :

Կառ զմեզ փառաւորեան
անձայն զօրութի քով • և
մի թողուր զյուսացեալս
՚ի քեզ : Օ Խաղաղութի
պարզեան անձապահի :

Երկեղեցեաց, քահանայից
Թաղաւորաց մերոց, և
զինուորեալ մանկանց նոյ •
և անժողովրդեանս • Օ Ի
անժառանգք բարիք և անժ

պարզեք կատարեալք ՚ի
վերուստեն իջեալ առ ՚ի
քեն : Որ ես հայր լուսոյ, և
քեզ վայելե փառք ՚ի յառ :

Եւ Գալիքն Լասացն Երկու
Երկրեցի անուն տն օրհնե :

Եւ քահանայն դարձցի առ ժողովն •
Կատարումն օրինաց և
մարդարեկից դու ես քս անժ
փրկիչ մեր : Որ Լցուցեր
զամ հայրակառ տնօրհնու
թիւնս քո : Ի դն և զմեզ
հոգւովդ քով սրբով :

Եւ Լասացն Գալիքն •
Օրհնեցից զտր յամ ժառ
Եւ Գահանայն խաղաղեաց զժո
ղովուրդն Եւ Լասացե Բարձր •
Օրհնեալք եղերուք ՚ի
չնաք հաց և ուրբ հոգւոյն :

Եւ Թայք Խաղաղութի, և
տր երկրի ընդ ամենեւեալ •
Եւ Լասացն Սարգիս : Ը :
Ի տր պարծեցի անձիս :

Եւ ընդ սողմունք բարձրեացի սխոր
Յարարանն Գալիքն • Օրհնե
Լուի

Լեւորան Բ սո Յոհաննու :
Գլխի Լապին Համար ան :

ՄԱՐԲԱ

նէ հրբանն .
Լեբանն հրաւ
անծ . Լանծ հրբանն :
Մա հր իսկզբանէ առ անծ :
Մմենայն ինչ նովաւ եղև
և աւանց նր եղև և ոչինչ
որ ինչ եղևն : Մովաւ
կեանք հր . և կեանքն հր
լոյս մարդկան : Մւ լոյսն
իկաւարի անդ լուսաւորի .
և խաւար նմա ոչ եղև հա
տու : Մղև այր մի առա
քեաց յոյ անուն նմա յոհան
նէս : Մա եկն իմկայու
թի զև վկայեացէ վս լու
սոյն . զև ամենեքին հաւա
տասցեն նովաւ : Ոչ հր նա
լոյսն այլ զև վկայեացէ վս
լուսոյն : Լըր լոյսն ճշմ

Լ
րիտ որ լուսնոր առնէ զան
մարդ որ գալոցէ յաշխարհ :
Յաշխարհի հր և աշխարհ
նովաւ եղև . և աշխարհ
զնա ոչ ծանեաւ : Յեբան
եկն . և Լեբքն զնա ոչ ընկա
լան : Ի սկ որք ընկալանն
զնա . ետ նց իշխանութի
որդիս այլ ընկի որոց հաւա
տասցեն յանուն նր : Ուր
նչ յարեմէ . և ոչ ի կամոց
մարմնոց և ոչ ի կամոց
առն . այլ յոյ ծնան : Մւ
Բանն Մարմին եղև և
Բնակեցաւ իմեղ : Մւ
տեսաք զփառս նր զփառս
Լեբքև զմիածնի աւ ի հօրէ
լիչնորհօք և ճշմարտութի :
Բարոյ Մք Խաշիւ Լըթեք :
Պահպանեան զմեղ քս անծ :
Հայր մեր որ յերկինս ես :

Եւ դարձցի յարևերս Երկրպալես
ցէ Լապի Աեղանոյն . Լըրցս .

Եւ

Մ

Եւ Աստուծոյ :

Տէր յիսուս քրիստոս նախ
Ողորմեան ՚ննձ : Եւ մա
տակարարի Պործարանիս
Թաթմանի Եւ ընդու Եր
կանեցուց Լճն ողջ նորին :

Եւ մտեալ յառիկաւ տղարանն
մերկասցի ՚նգեատուցն Եւ եր
թիցէ ից աղաղութեամբ :

Մ Ա Ե Ն Ն
նի նախնիս պատարա
գամատոյցի պստրկի
աղաչեմ զտերցդ իմ'
անմեղադիր լինել իրթնու
թէ նորատիպ տառիս և
դեռաշէն գործարանիս ,
որով հետեւ նմ' իրաց սննդ
բն դժուարութի է' : Եւ
զի գրակերտքն գրածոյքն
և գրաչարքն անվարժք գո
լով , հողիւ զայս քանս հնա
րել կարացին մեծի աշխա
տութե մեղ առիթք լինե
լով : Բայց յուսամ' թէ
այսուհետեւ նմ' ինչ անբող

Չապէս ընթանայցէ աւնց
Թերուէ Եւ յժմ' օգնութե
տն զսկիւղքն արարաք Նա
չոցին , որ թէ պէտ գործ
լմն տաժանելի է' Լուծու
արին մեզ գործալարացս
բայց յոյժ վայելուց ձեզ
վայելողացդ թէ ըստ ձե
ոյն և թէ ըստ ճոխութեն :
Օ որ և հաւանմ' թէ հա
ճելի լինելոյ ՚նցէ ՚նիսուս
քի և ՚նպարճանս աղբին մե
րոյ և ՚նդովեատ սրբաղան
հայրապետին **Տ**եառն
Եղիազարու և ՚ն յառաջի
անջնջելի տանն **Ս**ահա
տեան : Եւ որ որք վայելէք
զսա յիշեցէք յաղթս :
Պարոն Պատպարն , Լզնո
րաբողբոջ որդիս նորին
Աղայ Ստեփանն , Սահ
րատն , Լզ Մարտեղն , ամեն :

